SKAUN KOMMUNE

AKTIV & ATTRAKTIV

Utfordringsbildet 2022-2025

Et grunnlag for dialog og styring i Skaun kommune

Innhold

1 Innledning 3
1.1 Et sammenhengende plansystem og stødig styring 3
1.2 Sammen om bærekraftsutfordringene 5
1.3 Befolkning og befolkningsutvikling 7
1.4 Mål og føringer 9
1.5 Hvor er vi i dag? 9
1.6 Utfordringer og muligheter 10
1.7 Problemstillinger til refleksjon 11

2 Utfordringer og muligheter for Organisasjon 11
2.1 Innledning 11
2.2 Mål og føringer 11
2.3 Hvor er vi i dag? 12
2.4 Utfordringer og muligheter 13
2.5 Problemstillinger til refleksjon 13

3 Utfordringer og muligheter for Oppvekst 14
3.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer 14
3.2 Mål og føringer 16
3.3 Hvor er vi i dag? 17
3.4 Utfordringer og muligheter 17
3.5 Problemstillinger til refleksjon 18

4 Utfordringer og muligheter for Helse og mestring 18
4.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer 18
4.2 Mål og føringer 21
4.3 Hvor er vi i dag? 21
4.4 Utfordringer og muligheter 22
4.5 Problemstillinger til refleksjon 23

5 Utfordringer og muligheter for Samfunn og kultur 23
5.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer 23
5.2 Mål og føringer 26
5.3 Hvor er vi i dag? 27
5.4 Utfordringer og muligheter 28
5.5 Problemstillinger til refleksjon 29

1 Innledning

Skaun kommune legger hvert år fram et utfordringsdokument/ utfordringsbilde med de viktigste utviklingstrekkene og utfordringene for Skaun kommune på kort-, mellomlang- og lengre sikt.

Utfordringsdokumentet er det første steget i behandlingen av handlingsplan med budsjett, og er et strategisk grunnlag for den videre budsjettprosessen. Utfordringsbildet skal benyttes som et kunnskapsgrunnlag for behandlingen av økonomiplanen med budsjett. Dokumentet skal videre benyttes som et grunnlag for prioriteringer og vedtak i perioden 2022- 2025. Det vil også være et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel).

Formålet med dokumentet er å få en felles forståelse av det totale utfordringsbildet på tvers av fagområder og tjenester, men også på tvers av politikk og administrasjon. Dokumentet skal legges til grunn for drøftinger på strategikonferansen høsten 2021.

1.1 Et sammenhengende plansystem og stødig styring

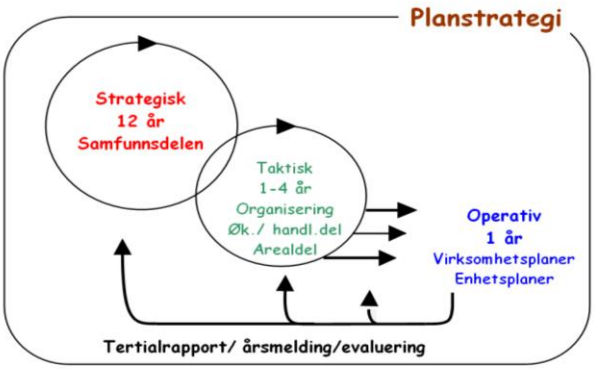

(kilde: Roar Amdam, Høgskulen i Volda)

Planlegging handler om å knytte sammen kunnskap og handling. Alle planprosesser starter med et ønske om å:

- belyse et tema
- sette dagsorden
- få fram ny kunnskap

Dette gjøres gjennom statistikk, litteratur og medvirkning i planprosessen. I tillegg er det ønskelig at det skal skje en utvikling gjennom tiltak etter at planprosessen er ferdig.

Plansystemet i Skaun kommune er inndelt i to hoveddeler – strategisk del og handlingsdel.

Strategisk del

Planstrategien
er ikke en egen plan. Det er en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og planbehov i valgperioden (4 år). Planstrategien avklarer hvilke planer det er behov for i valgperioden. Denne vurderingen tar utgangspunkt i kommunens utfordringer og hvordan disse skal følges opp gjennom planarbeid.

Samfunnsdel og arealdel
Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for helhetlig planlegging. Den skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for lokalsamfunnet Skaun og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen er det overordnede plandokumentet som skal ligge til grunn for både arealdelen og øvrig planverk i kommunen. Dette er et strategisk styringsdokument og peker på hva vi skal satse spesielt på. Det betyr ikke at vi skal slutte med det som ikke nevnes i dokumentet, men hvor vi skal rette innsats og ressurser spesielt for å nå målene vi har satt.

Utfordringsdokument/ utfordringsbilde
Dette dokumentet beskriver sentrale utviklingstrekk som befolkningsutvikling, næringsliv, folkehelsetilstand, samfunnssikkerhet, økonomi, klima og miljø. Dette dokumentet oppdateres hvert år i forkant av budsjettprosessen.

Handlingsdel

Temaplaner
Disse planene er plassert mellom strategisk og taktisk nivå, det vil si mellom samfunnsdelen og økonomi- og handlingsplanen. Temaplanene belyser og gir kunnskap om utvalgte fag- og temaområder. Temaplanene inneholder en handlingsdel med prioriterte tiltak. Dersom gjennomføring av tiltak har økonomiske konsekvenser, vil disse tiltakene behandles som innspill i budsjettarbeidet.

Økonomi- og handlingsplan
Omhandler kortsiktig ressursinnsats for å nå overordna mål. Alle forslag til tiltak som forutsetter ressursbruk, må vurderes og eventuelt prioriteres og fordeles på årene i planperioden (1-4 år).

Årsbudsjettet gir rammene for hva kommunen ønsker å prioritere av handling og tiltak kommende år.

Virksomhetsplaner
Omhandler gjennomføring av tiltak og daglig drift. De kommunale enhetene avgjør selv behovet for ettårige planer for å iverksette tiltak for å nå målene i samfunnsdelen og økonomi - og handlingsplanen.

Rapportering og læring

Det er viktig å finne gode og hensiktsmessige måter å rapportere tilbake til politisk nivå for å lære og korrigere kursen når det er behov for det.

Slik vil kommuneorganisasjonen lære fra det operative nivået på «gulvet» til det taktiske nivået i økonomi- og handlingsplanen og videre til strategisk nivå. På dette nivået gjør vi overordna veivalg (planstrategi, samfunnsdel og arealdel). Dette er selve «nøkkelen» for et velfungerende plansystem.

Det er viktig at handlingsplanprosessen henger tydelig sammen med mål og strategier i samfunnsdelen. Kommunedirektøren vil jobbe for et velfungerende styringssystem som kobler samfunnsdelen, arealdelen, økonomi- og handlingsplanen, og virksomhetsplaner på den enkelte kommunale enhet på en forståelig måte. Det gir forutsigbarhet i både drift og prioriteringer. Det er ikke minst viktig at det meldes tilbake til politisk nivå hvordan vi ligger an, og om det er grunnlag for å korrigere kursen underveis. Dette kan skje gjennom å få til læring gjennom gode rapporteringer på mål- og resultatoppnåelse.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er nå under revidering, og det er særlig her vi kan sørge for god mobilisering/ involvering og legge til rette for samskaping mellom kommune, næringsliv og lokalsamfunn for å nå overordna mål og strategier som vi setter oss.

1.2 Sammen om bærekraftsutfordringene

Utfordringsbildet for Skaun handler i hovedsak om utfordringer knyttet til tre former for bærekraft:

- Miljømessig bærekraft
- Sosial bærekraft
- Økonomisk bærekraft

Eksempler på utfordringer her er demografiske endringer, klimaendringer og økte levekårsforskjeller.

Hvordan skal vi håndtere utfordringene og utnytte mulighetene på en best mulig måte? Hva må vi gjøre for å sikre en bærekraftig utvikling?

Kommunen har flere virkemidler for å påvirke samfunnsutviklingen. Får vi til et godt samspill mellom politikerne og de som jobber i kommunen, og de som bor, arbeider og driver næringsvirksomhet her, kan vi få til mye mer. Målrettet, felles innsats gir større kraft og bedre resultater. Planer er verktøy for å bli enige om felles mål og prioriteringer, og hva vi vil gjøre for å nå målene. Planlegging skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte.

Nasjonale myndigheter har klare forventninger til at kommuneplanleggingen legger til grunn FNs bærekraftsmål for all planlegging og øvrig virksomhet.

Figur – bærekraftsmål og tre dimensjoner (miljø-, sosial- og økonomisk bærekraft)
Kilde: Basert på Azote Images for Stockholm Resilience Centre

Figuren har fordelt 16 bærekraftsmål på de tre formene for bærekraft - miljø, sosial og økonomi. Bærekraftsmål 17 - "Samarbeid for å nå målene" gjelder for alle tre formene, og er illustrert med den horisontale blå pilen. For å nå målene kreves samhandling og samskaping med mange aktører i og utenfor Skaun: Lokalpolitikere, administrasjon, tillitsvalgte, ansatte, innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, nabokommuner, fylkeskommune, statsforvalter og lokale og regionale media

Også for Skaun kommune blir det viktig å definere framtidige strategier for å sikre miljøet, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft i årene framover.

Børsa, 30.09.2021

Petter Lindseth
kommunedirektør

1.3 Befolkning og befolkningsutvikling

Grafen under viser prognosen for samla innbyggertall i Skaun i perioden 2020-2030. Prognosen baserer seg på siste befolkningsframskriving fra SSB.

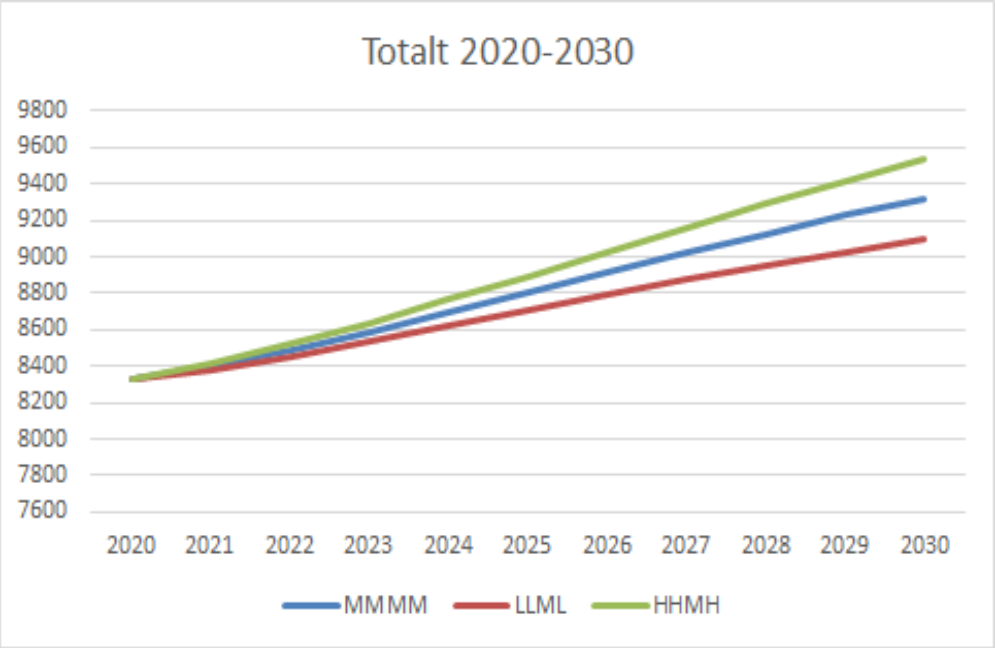

Uansett valg av vekstmodell vil innbyggertallet i Skaun øke i perioden. Ifølge prognosen vil innbyggertallet i 2030 være på mellom 9100 og 9500 innbyggere, avhengig av lav, middels eller høy vekst. Allerede i 2021 er det faktiske innbyggertallet lavere enn prognosen. Mens prognosen (MMMM) indikerer 8404 innbyggere er det faktiske innbyggertallet på 8367 ved inngangen til 2021.

I 2020 utgjør barne- og ungdomsgruppen (0-15 år) 24 prosent av befolkningen i Skaun. Aldersgruppen over 67 år utgjør 13 prosent. I 2030 vil andelen yngre være redusert til 20 prosent, mens de eldre utgjør 16 prosent. Det er først og fremst gruppen 67-79 år som øker mest. Dette kan betegnes som starten på "eldrebølgen" i Skaun. I 2050 er andelen pensjonister 23 prosent, hvor den største økningen skjer i gruppen over 80 år (9 prosent). Andelen yngre vil være på 18 prosent i 2050.

Hvordan vil befolkningsendringene framover påvirke kommunens utgifter?

Modellen under er laget av KS, og tar utgangspunktet i SSB sine befolkningsframskrivinger (alternativ MMMM). Modellen tar utgangspunkt i faktisk innbyggertall per 1.1.2021. Modellen viser hvordan kommunens utgiftsbehov, innen sentrale tjenester, påvirkes av befolkningsendringer, gitt landsgjennomsnittets utgifter per innbygger. Modellen forutsetter konstante gjennomsnittkostnader, uendret standard, uendret produktivitet og uendret dekningsgrad. Endringene i utgiftsbehovet må finansieres av både økning i frie inntekter (skatt og rammetilskudd), øremerkede tilskudd og brukerbetalinger.

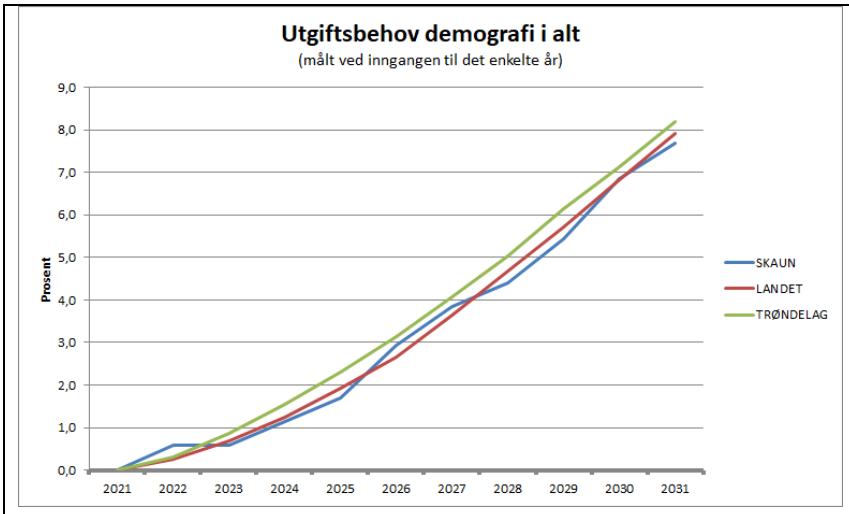

Grafen viser at kommunens samlede utgiftsbehov øker med nesten 8 prosent i tiårsperioden fram til 2031, gitt den forventede befolkningsutviklingen.

Dette er noe lavere sammenlignet med resten av landet og Trøndelag.

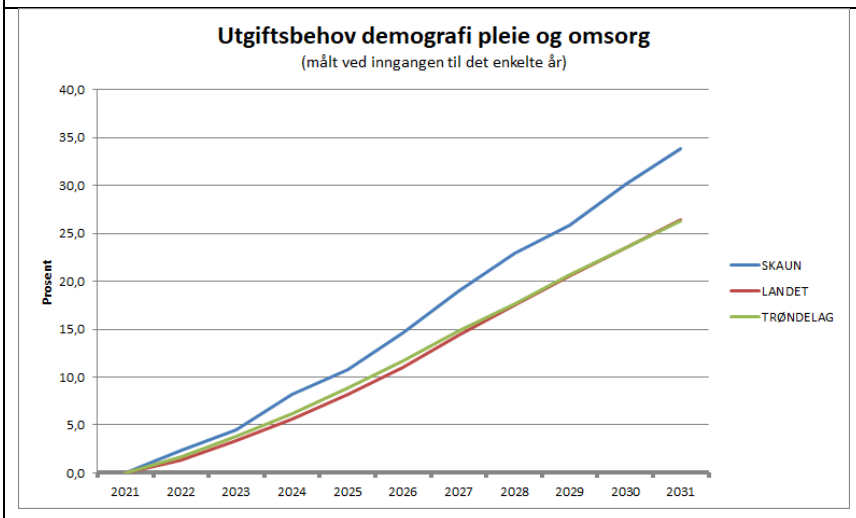

Det er innenfor pleie og omsorg at den største økningen i utgiftsbehov kommer. I tiårsperioden fram til 2031, øker utgiftsbehovet med nesten 35 prosent sammenlignet med dagens nivå. Dette er også langt mer enn resten av landet og Trøndelag.

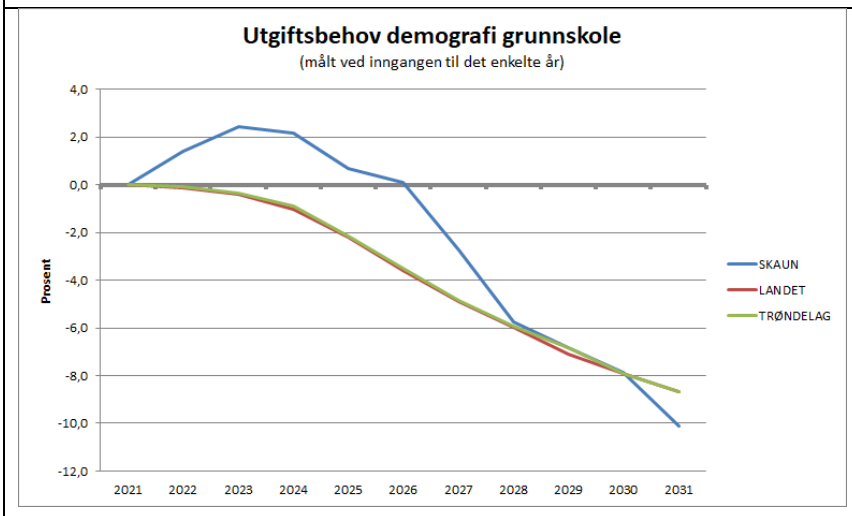

Utgiftsbehovet innenfor skole vil få en topp i 2023, for deretter å falle relativt mye. I 2031 vil utgiftsbehovet være mer enn 10 prosent lavere enn i dag. Tilsvarende tendens gjelder også for landet og Trøndelag, men her vil nedgangen være jevnere fordelt i perioden.

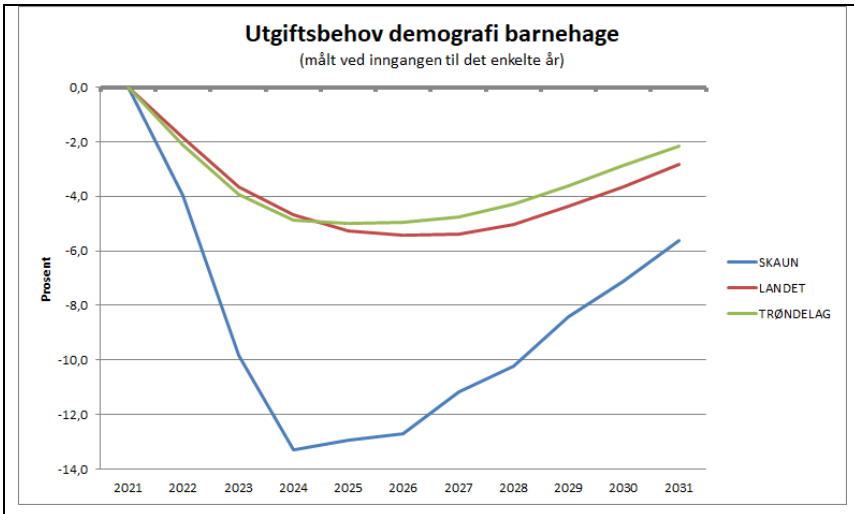

Innenfor barnehage vil utgiftsbehovet falle mye (nesten 14 prosent) fram til 2024, for deretter å øke i årene framover. Allikevel vil utgiftsbehovet i 2031 være 6 prosent lavere enn i dag.

1.4 Mål og føringer

Et overordnet mål i Samfunnsplanen er å legge økt vekt på økonomisk planlegging og styring for å oppnå handlefrihet og løse prioriterte oppgaver. I perioden siden 2013 har Skaun kommune hatt en relativt god økonomi. I perioden har vi nesten hvert år levert positive resultat, noe som har gitt oss muligheten til å avsette midler til senere bruk (disposisjonsfond). De siste årene har imidlertid handlingsrommet blitt redusert, blant annet gjennom lavere overføringer fra staten som en følge av endringer i inntektssystemet.
Ett av delmålene i Samfunnsplanen er gjennom en kontrollert vekst legge til rette for et innbyggertall på rundt 9600 ved utgangen av planperioden. Befolkningsframskrivingene til SSB indikerer et innbyggertall på mellom 8600 og 8800 innbyggere i 2024.

1.5 Hvor er vi i dag?

Kommunens økonomiske handlingsrom er begrenset. Sist vedtatte økonomiplan (2021-2024), viser et negativt netto driftsresultat i de tre første årene, og et lavt positivt resultat i 2024. Dette betyr at våre løpende inntekter ikke er nok til å finansiere den ordinære daglige drifta. Vi må derfor finansiere deler av drifta ved bruk av tidligere avsatte midler (disposisjonsfond). I og med at vi har et relativt stort driftsfond, kan dette forsvares på kort sikt. Men store framtidige investeringer og allerede en høy lånegjeld, gjør at presset på bruk av driftsfondet er stort. I 2024 vil fondet, ifølge vedtatt økonomiplan, halveres.

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2019 tre økonomiske handlingsregler. Formålet med handlingsreglene er å fungere som en økonomisk temperaturmåler for raskt å kunne vurdere om kommunen driver innenfor sunne langsiktige rammer. På lang sikt bør kommune drive innenfor de begrensninger som de vedtatte handlingsreglene gir, men avvik for enkeltår kan aksepteres.

Tabellen under viser status på handlingsreglene siden vedtaket i 2019, og ut 2024 (siste år i sist vedtatte økonomiplan:

	Mål	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,75 %	0,8	1,4	-0,09	-0,19	-0,16	0,08
Netto rentebærende gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	80 %	95	89	96	92	87	88
Driftsfond i prosent av brutto driftsinntekter	5 %	16	15	14	14	13	7

1.6 Utfordringer og muligheter

Prognosene for befolkningsutviklingen framover (statistikk fra SSB) viser at det framover vil være et behov for omfordeling av midler mellom tjenesteområdene. For å kunne finansiere den forventede økningen innen eldreomsorgen, må midler omprioriteres fra blant annet barnehage og skole. Dette krever fortsatt søkelys på omstillingsprosessen, og at det kreves tøffe prioriteringer i årene framover. Det begrensede økonomiske handlingsrommet vil kreve et redusert tjenesteomfang og tilbud innen flere områder framover.
Et alternativ til redusert tilbud er økte inntekter, eller aller helst en kombinasjon av dette. Eiendomsskatt er i dag den eneste inntekten, av et visst omfang, som kommunestyret selv bestemmer nivået på. Ut fra dagens skattenivå og regelverk, har kommunestyret en mulighet til å øke inntektene fra eiendomsskatt på mellom 5 og 6 millioner kroner. En litt begrensende faktor er at vi allerede har et av landets høyeste nivå på eiendomsskatt.

Andre inntektsmuligheter er å øke egenbetalingen for enkelte kommunale tjenester. Dette gjelder både innenfor oppvekst, helse, kultur og tekniske tjenester.

I tillegg vil nivået på de frie inntektene være styrende for hvilket aktivitetsnivå og tjenestetilbud kommunen kan tilby. Her er vi imidlertid avhengig av de årlige rammene som blir vedtatt i statsbudsjettet. Av erfaring blir økningen i de frie inntektene i stor grad spist opp av økte demografikostnader og lønnskostnader.

En annen mulighet for å frigjøre midler i budsjettet er å forlenge nedbetalingstida på våre lån. Kommuneloven stiller krav om en maksimal avdragstid, tilpasset den økonomiske levetida på bygg og anlegg. Ut fra dette er det et krav om at kommunen må betale et minimumsbeløp i avdrag. Per i dag ligger vi over dette kravet, og kan på denne måten frigjøre mellom 3 og 4 millioner kroner i driftsbudsjettet, gjennom lavere avdragsutgifter. På kort sikt kan dette være gunstig, men på lengre sikt vil lånene bli dyrere og vi betaler totalt sett høyere renteutgifter enn ved en kortere nedbetalingstid. På mange måter blir dette å skyve kostnader over på framtidige generasjoner.

Med dagens lave rentenivå, tåler kommunen høyere lånegjeld. Men dette utgjør også en trussel framover. Norges Bank har allerede varslet en økning i bankens styringsrente i årene framover. En renteøkning på 1 prosentpoeng vil utgjøre om lag 5-6 millioner kroner i merutgifter for oss. Hva som

vil være normalrente i Norge framover er ikke enkelt å uttale seg om. I dag betaler vi i gjennomsnitt mellom 1 og 2 prosent rente på våre lån. Før finanskrisen i 2008/2009 var det sagt at et normalt rentenivå i Norge lå på rundt 5 prosent.

1.7 Problemstillinger til refleksjon

1. Skal vi fortsatt bruke SSBs framskrivingsmodell for høy vekst i vår planlegging?
2. Handlingsregler og budsjettdisiplin
   a. Skal vi fortsette å akseptere at to av tre handlingsregler ikke oppfylles?
   b. Skal det lages en "forpliktende" plan for å oppfylle handlingsreglene i løpet av en gitt periode?
   c. Hvor forpliktende er en handlingsregel eller bør handlingsreglene revideres?
3. Reduserte tjenesteomfang og tilbud vs. økt egenbetaling
   a. Hvor går smertegrensen for nivået på eiendomsskatt?
   b. Hvor stor andel av kommunale tjenester bør finansieres gjennom egenbetalinger?

2 Utfordringer og muligheter for Organisasjon

2.1 Innledning

Tjenesteområdet Organisasjon består av Kommunikasjon og digitalisering, og Personal. Det nye organisasjonskartet har tydeliggjort dette området som nå har fått en egen kommunalsjef. Servicekontoret inngår i Kommunikasjon og digitalisering, og omfatter støttetjenester som arkiv, politisk sekretariat, personvern og innbyggerdialog.

2.2 Mål og føringer

Et av de overordnede målene i samfunnsplanen er at vi skal videreutvikle en fleksibel og endringsdyktig organisasjon gjennom motiverte og engasjerte medarbeidere. Tilgjengelighet og publikumsservice i kommunen skal forbedres, og gjennom bred dialog med brukerne og god utnyttelse av styringssystem skal kvaliteten på de kommunale tjenestene ytterligere forbedres. I tillegg skal kommunene benytte tilgjengelig teknologi for å optimalisere og effektivisere tjenestetilbudet.

I kommunens utviklingsstrategi, kommunikasjonsstrategi og digitaliseringsstrategi har vi ved hjelp av vegvalg tydeliggjort hvordan vi skal nå målene i samfunnsplanen.

Utviklingsstrategien Ledelse og samspill beskriver fire sentrale utfordringer som omfatter befolkningsvekst, kommuneøkonomi, den digitale framtida og samhandling med innbyggere og egne medarbeidere.

Kommunikasjonsstrategien Medarbeiderne som ambassadører, som er en delstrategi i utviklingsstrategien, beskriver fem enkle prinsipper som vi måler oss selv og vår kommunikasjon på.

A - Alle tar ansvar. Kommunens omdømme er et felles ansvar.
K - Klart språk. Vi skal bruke et språk som er lett å forstå for mottakeren.
T- Troverdig. Vi skal være åpen og transparent i vår kommunikasjon med omgivelsene.
I – Identitet. Vi skal framstå enhetlig og i tråd med våre verdier.
V – Verdighet. Vi møter hverandre og brukere med raushet og respekt.

Digitaliseringsstrategien Aktive innbyggere og attraktiv kommune har overordnede mål for digitaliseringsarbeidet, samt målbilder for hvert enkelt tjenesteområde. Digitalisering er et "verktøy" for å forbedre, forenkle og effektivisere. Vi skal se digitalisering som en prosess for digital omforming av arbeidsprosesser og som derfor vil ha betydning for organisering av virksomheten. Uansett skal målet med digitaliseringen ha et brukerperspektiv, på den måten at flere og bedre tjenester skal utvikles og leveres effektivt.

2.3 Hvor er vi i dag?

Utviklingsstrategien Ledelse og samspill
Ledergruppen i Skaun kommune har jobbet med vegvalgene i utviklingsstrategien blant annet gjennom et lederutviklingsprogram der både kommunedirektørens strategiske ledergruppe, enhetsledere og tillitsvalgte har deltatt.

Kommunikasjonsstrategien Medarbeiderne som ambassadører
Siden Skaun fikk en egen kommunikasjonsrådgiver høsten 2020 har kommunen hatt en fin utvikling innen informasjon og kommunikasjon. Et systematisk arbeid er igangsatt og for mange er informasjon gjennom sosiale media om koronasituasjonen og kommunens vaksinasjonsprogram, det som har vært mest synlig det siste året. Dette arbeidet har vi mottatt mange positive tilbakemeldinger på.

Digitaliseringsstrategien Aktive innbyggere og attraktiv kommune
Da koronapandemien kom ble det viktig å gi alle ansatte gode verktøy til å kunne jobbe fra hjemmekontor. Et formidabelt arbeid ble gjort av IT-Midt i denne perioden. En felles IT-avdeling med Melhus har styrket oss og gjort oss mindre sårbare. I videreføringen av dette samarbeidet vil vi kunne se utvikling og stordriftsfordeler både når det gjelder drift og strategiske tiltak.

Dokumentforvaltning
Skaun legger vekt på å være åpen og transparent. Vi er en del av et omfattende prosjekt via IKA Trøndelag hvor vi utarbeider en ny arkivplan for kommunen. Arkivplanen er et sentralt virkemiddel for å sikre god kvalitet i arkivene og i dokumentasjonsforvaltningen. I tillegg samarbeider vi med Melhus om flere digitaliseringsprosjekter både på arkiv og andre fagområder.

Personal
Heltidsprosjekt

Det jobbes systematisk med rekruttering i organisasjonen. Til enkelte stillinger kan det være vanskeligere å rekruttere enn til andre, spesielt i helsesektoren er dette tilfellet. Sammen med Melhus og Midtre Gauldal har Skaun prosjektarbeid pågående for å kunne vinne fram i konkurransen om å få tilgang på arbeidskraft og å beholde denne. Prosjektet omhandler:

- Heltidskultur
- Faglig utvikling
- Veiledningssystem
- Lønns- og arbeidsvilkårspolicy
- Kommunikasjon og omdømmebygging

Nærvær
Målrettet og tett oppfølging har stor effekt på å få ned sykefraværet. Skaun kommune ønsker å gjøre lederne i stand til å se den enkelte medarbeider og være i forkant når arbeidssituasjonen til ansatte blir krevende. Kommunen har derfor innført den interne retningslinjen «leder før lege». Formålet med rutinen er at leder og den ansatte i tidlig fase kommer i gang med kommunikasjon om mulig tilrettelegging og tilbakeføring i arbeid. Så langt i år har Skaun kommune hatt et sykefravær på 8,63 prosent. Dette er på samme nivå som for samme periode i 2019 da fraværstallet lå på 8,65%. Siste 12 månedene har dette vært 8,94 prosent. Kommunens målsetting er fravær på 7%. For å nå målene er det valgt ut to innsatsområder:

- Forebyggende arbeidsmiljøarbeid
- Innsats mot lange og/eller hyppige gjentagende sykefravær

2.4 Utfordringer og muligheter

- Gjennom godt partsamarbeid, styrking av de lokale HMS-utvalgene, praktisering av mestringsorientert ledelse, tett oppfølging og et godt arbeidsmiljø, har vi ambisjoner om å nå kommunens mål om økt nærvær i en trygg og god arbeidshverdag.
- Organisasjonsutvikling, kompetanseutvikling og rekruttering i virksomheten, samtidig som vi har et pågående omstillingsprosjekt.
- Interkommunalt prosjekt om heltidskultur og rekruttering innen helse.
- Ny selskapsform for ITMidt gir muligheter både innen digitalisering, utvikling og drift.
- Utvikle internkontroll for å sikre at organisasjonen har fagsystemer og rutiner som fungerer, og som fanger opp problemer og utfordringer i tide.
- Sikre gode kommunikasjonstiltak i dialogen med både folkevalgte, ansatte, tillitsvalgte og ikke minst innbyggere.

2.5 Problemstillinger til refleksjon

1. Det er i dag utfordrende å rekruttere og beholde ansatte til enkelte typer stillinger som f.eks. sykepleiere, vernepleiere og ingeniører. Hvordan kan vi gjøre Skaun til en attraktiv arbeidsgiver for disse yrkesgruppene?
2. For å kunne håndtere framtidige utfordringer må vi som kommune i større grad involvere lag og foreninger, næringsliv og lokalsamfunnene i Skaun. På hvilken måte kan folkevalgte delta i

denne samskapinga?

3 Utfordringer og muligheter for Oppvekst

3.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer

Tjenesteområdet oppvekst består av tre barnehager, tre oppvekstsentra, to barneskoler, ungdomsskole, samt avdelingene flyktningetjeneste og voksenopplæring og pedagogisk psykologisk tjeneste. Det er ca. 510 barn i kommunale barnehager og ca. 1300 elever i grunnskolen i Skaun.

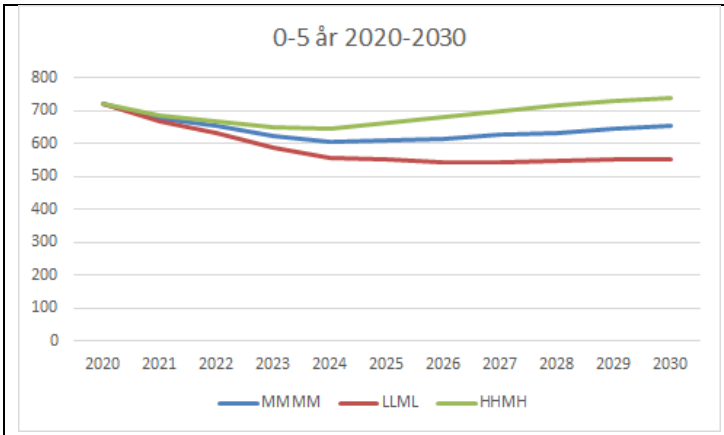	Kilde: SSB befolkningsframskriving 2020-2050. Prognosen viser at antall barn i barnehagealder vil gå ned, før det stabiliserer seg på et lavere nivå enn i dag fra 2024.
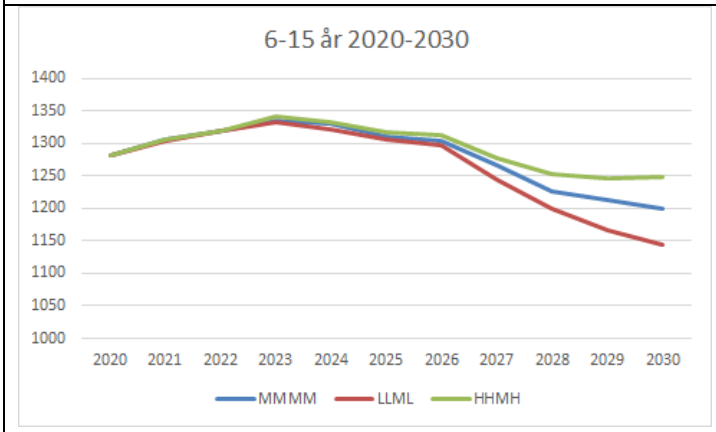	Kilde: SSB befolkningsframskriving 2020-2050. Prognosen viser at antall barn og unge i grunnskolealder øker fram til 2023, for deretter å reduseres til et lavere nivå enn i dag fra 2026.

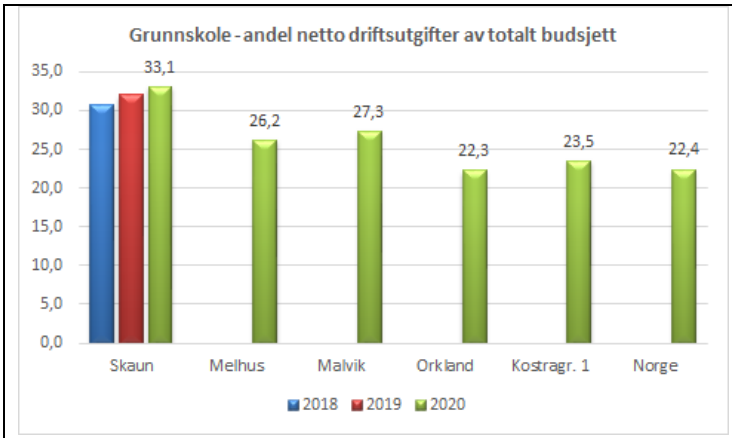

Kilde: SSB-Kostra.

Skaun kommune bruker en større andel av totalbudsjettet til grunnskole enn de andre sammenligningskommunene. Dette er naturlig da Skaun har en større andel innbyggere i skolealder enn de andre kommunene i utvalget. Mens andelen 6-15 åringer i Skaun er 15,6 prosent av befolkningen, er tilsvarende andel 14 prosent i Malvik kommune, som har den nest høyeste andelen av 6-15 åringer i utvalget.

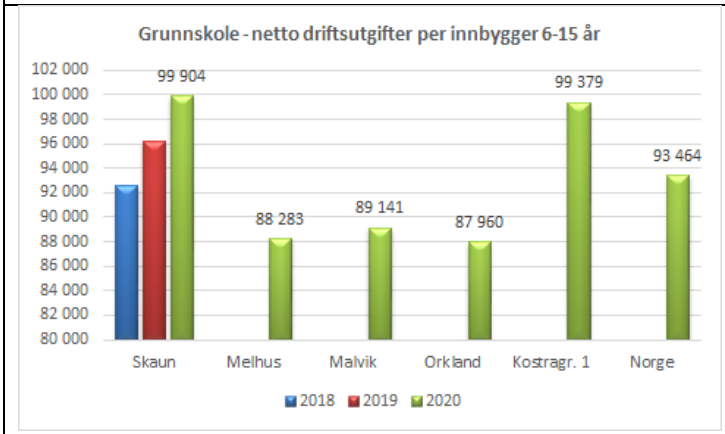

Kilde: SSB-Kostra.

Skaun kommune bruker i underkant av 100 000 kroner per elev. Dette er langt over de andre kommunene i utvalget, og litt over Kostragr. 1. Kostnaden per elev har økt mye fra 2018 til 2020. Med tanke på at antall elever har økt i samme periode, får dette dobbel effekt.

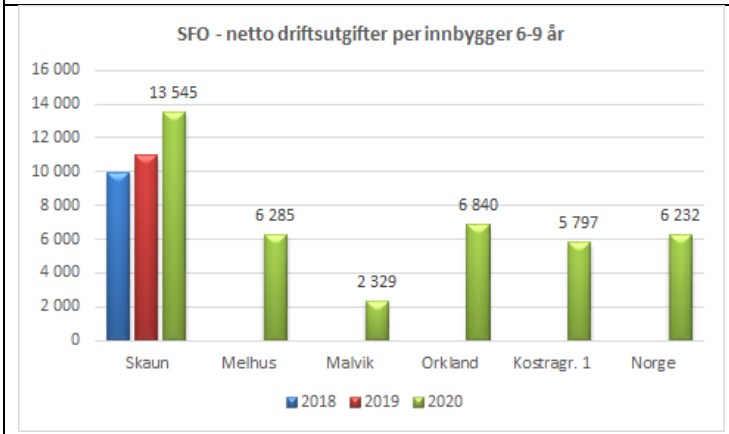

Kilde: SSB-Kostra.

Skaun kommune bruker i overkant av 13 500 kroner per innbygger i målgruppen til skolefritidsordning. Dette er mer enn dobbelt så mye som de andre kommunene i utvalget.

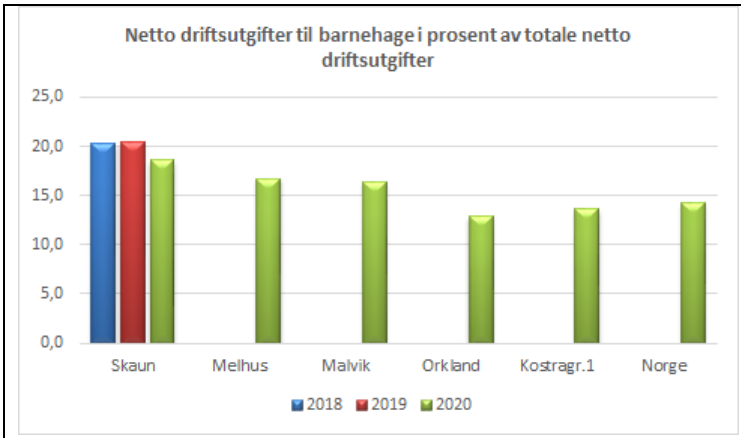

Kilde: SSB-Kostra.

Andelen vi bruker av budsjettet til barnehageformål er redusert fra 2019 til 2020. Dette henger blant annet sammen med synkende barnetall. Fremdeles bruker vi en større andel av budsjettet til barnehage enn sammenligningskommunene.

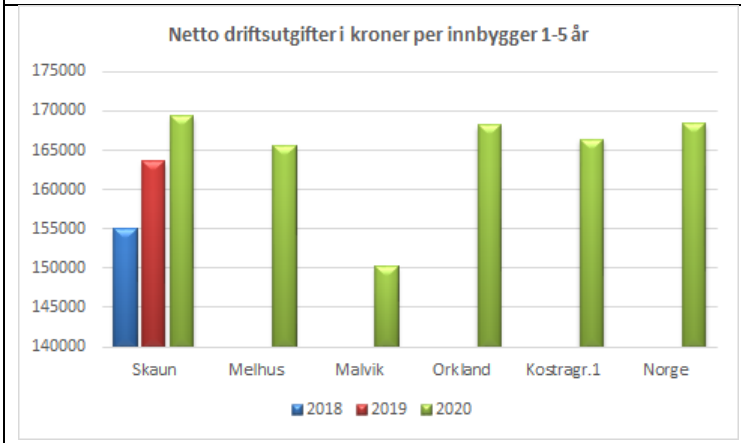

Kilde: SSB-Kostra.

Netto driftsutgifter i kroner per barn i barnehagealder har økt kraftig i siste treårsperiode. I 2020 brukte vi nesten 15 000 kroner mer per barn enn i 2018.

3.2 Mål og føringer

Oppvekstsektorens mål og intensjoner skal samsvare med Skaun kommunes visjon "Aktiv og attraktiv". Et overordna mål er at våre barn og unge skal gå ut av grunnskolen og ha kunnskaper, holdninger og ferdigheter slik at de:

- Kan ta vare på seg selv og andre
- Er motiverte for læring og utvikling gjennom livsløpet
- Kan fungere godt i arbeidslivet
- Tar del i fellesskapet på fritiden
- Kan være morgendagens aktører i gode bo- og lokalmiljø
- Tar samfunnsansvar

Skaun kommunes samfunnsplan 2013 - 2024 setter retning for tjenesteområdet ved å ha om mål at Skaun kommune skal være blant de beste bokommuner i Midt-Norge i utgangen av planperioden. Et av suksesskriteriene for måloppnåelse er at Skaun skal ha et av Midt-Norges beste oppvekst- og læringsmiljø i det 13-årige skoleløpet. Å bli best er et mål å strekke seg etter. I det å være best ligger det en forpliktelse til å være med å gjøre andre bedre. Målet om å bli blant de beste er et ønske om å anerkjenne det som er godt, søke etter det bedre og sikte mot å bli best.

Det er flere nasjonale forventninger og føringer til tjenesteområdet blant annet endringer i barnehageloven fra 01.01.21 med nytt kapittel om psykososialt barnehagemiljø og internkontroll i barnehagen.

Det varsles også store reformer for området med blant annet Oppvekstreformen og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Det kommer forslag til endringer i en rekke lovverk som går ut på å harmonisere og styrke samarbeidsbestemmelser og lovfeste en tydelig plikt for kommunen til å samordne tjenestetilbudet for barn og unge.

Skaun kommune er et lokalsamfunn med MOT og deltar i tillegg i programmene Skolen som samfunnsbygger og Robust ungdom. Skaun kommune er også deltakere i utviklingsprogrammet ABSOLUTT, som skal bidra til at folkevalgte, administrasjon og ulike aktører i lokalsamfunnet sammen utvikler kunnskap om handlingsrom, roller og ansvar for barn og unges utdanning og oppvekst.

3.3 Hvor er vi i dag?

Det foregår mye god omsorg og læring i barnehagene og skolene i Skaun. Likevel kan mye bli bedre. Tjenesteområdet vil alltid møte skiftende behov og utfordringer. I et komplekst, mangfoldig og omskiftelig samfunn er det stadig behov for nye kunnskaper. Løsningene man kommer frem til i dag kan ha begrenset gyldighet i morgen. En lærende barnehage og skole og lærende ansatte, blir dermed en nødvendighet. Barnehagene og skolene i Skaun jobber med valgte fokusområder for å møte nasjonale og lokale målsettinger:

- Trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Lokale rammer og strukturer for å ivareta nytt lovverk. Forebygging og kartlegging
- Kompetanseheving
- Implementering av rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, rammeplan for SFO og fagfornyelsen
- Kompetanseheving, pedagogisk dokumentasjon, barnehage og skolebasert kompetanseheving både lokalt og regionalt, læremiddel
- Tidlig innsats og inkluderende praksis
- Rigging til kompetanseløftet lokalt og regionalt, rutiner og prosedyrer for karlegging og oppfølging av tidlig innsats, styrke allmennpedagogisk arbeidet
- Digitalisering som verktøy i leik og læring
- Tilgang på verktøy, strategier og kompetanseheving

3.4 Utfordringer og muligheter

- Synkende barne- og elevtall kan føre til overtallighet allerede høsten 2022
- Ledelse av, og kunnskap og kompetanse om omfattende tverrfaglige reformer
- Endringer i lovverk, ny organisering og utvikling av tverrfaglig samhandling

- Digital infrastruktur og kompetanse
- Plan for bruk av digitale verktøy i leik og læring i barnehage.

3.5 Problemstillinger til refleksjon

1. Hva kreves for å utforme en kunnskapsbasert, helhetlig og inkluderende oppvekstpolitikk i Skaun kommune?
2. Hvordan utnytte mulighetene som ligger i endringer av barne- og elevtall?
3. Hvordan forbereder vi oss på ettervirkningene pandemien får på barn og unge?

4 Utfordringer og muligheter for Helse og mestring

4.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer

Enhetene i Helse og mestring består av NAV Skaun, Rossvollheimen, Hjemmetjenesten, Barn, familie og helse, Tjenesten for personer med funksjonsnedsettelse. I tillegg er Tildeling, kommuneoverlege og legekontor lagt direkte under kommunalsjef.

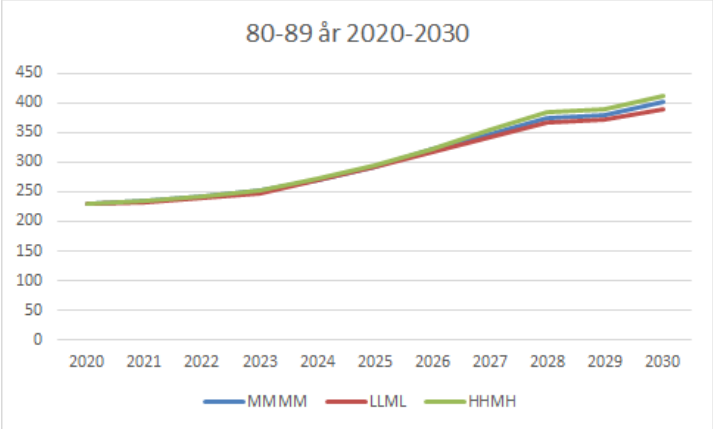

Kilde: SSB befolkningsframskriving 2020-2050.

Prognosen viser at antall eldre i aldersgruppen 80-89 år øker jevnt i perioden fram til 2030.

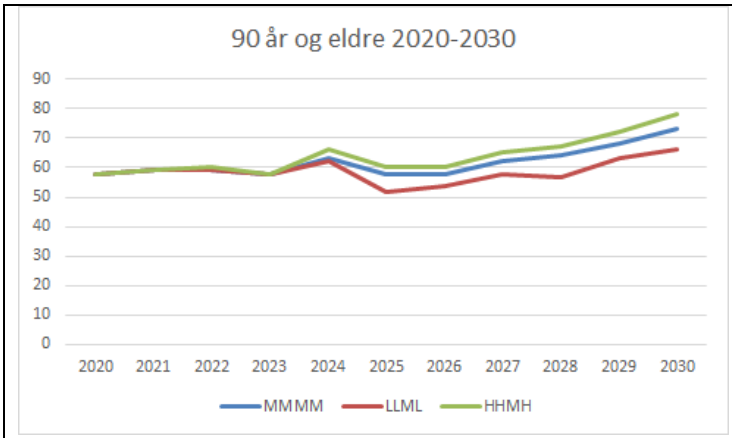

Kilde: SSB befolkningsframskriving 2020-2050.

Prognosen viser at eldre over 90 år øker i perioden fram til 2030, med en midlertidig topp i 2024, for deretter å reduseres noe før veksten tar seg opp igjen etter 2027.

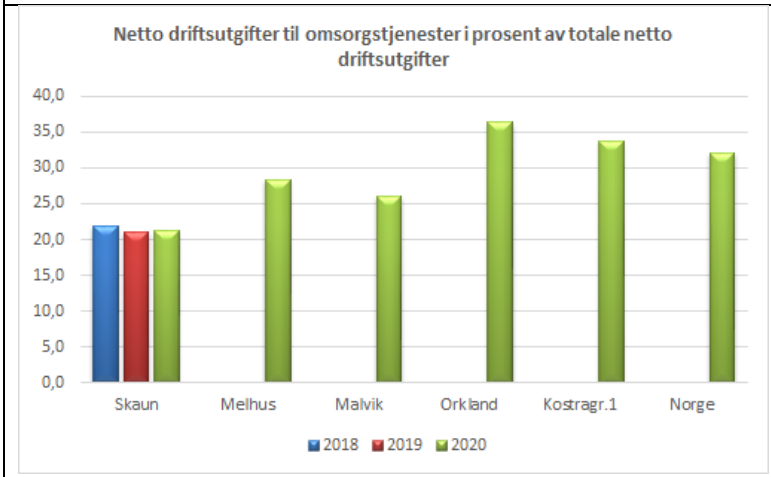

Kilde: SSB-Kostra.

Andelen av budsjettet som brukes på helse- og omsorgstjenester er lavere enn i sammenligningskommunene. Andelen har vært relativt stabil i siste treårsperiode. En årsak er at vi har relativt færre eldre enn de andre kommunene.

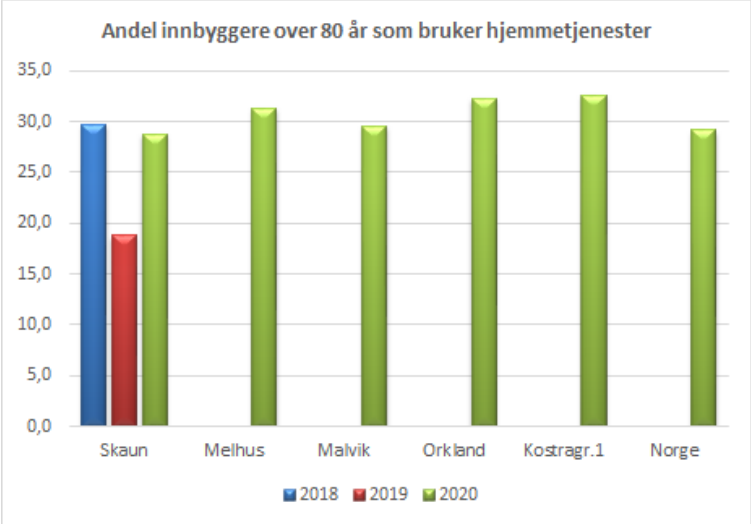

Kilde: SSB-Kostra.

Andelen innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester ligger litt under eller likt med sammenligningskommunene.

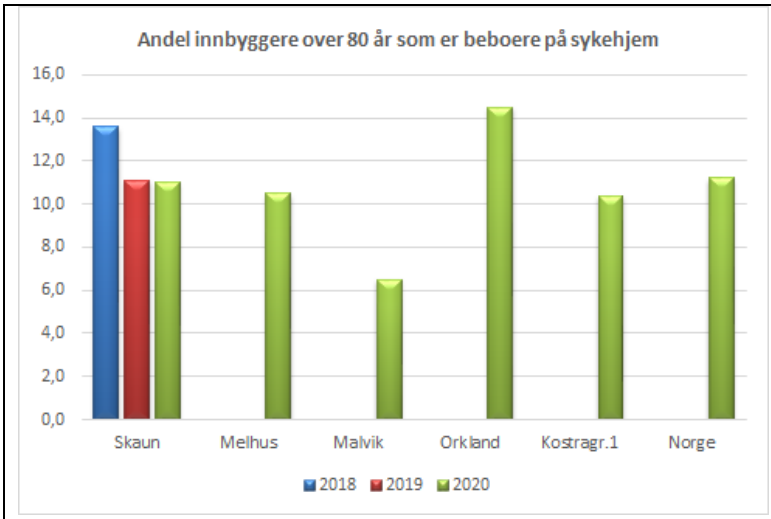

Kilde: SSB-Kostra.

Andelen innbyggere over 80 år som er beboere på sykehjem er redusert fra 2018.

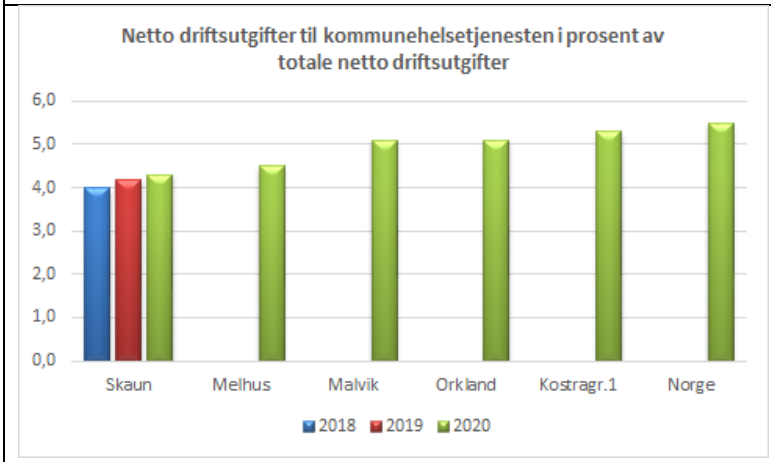

Kilde: SSB-Kostra.

Andelen av budsjettet som brukes til helsetjenester er svakt stigende siden 2018, men ligger fremdeles under sammenligningskommunene.

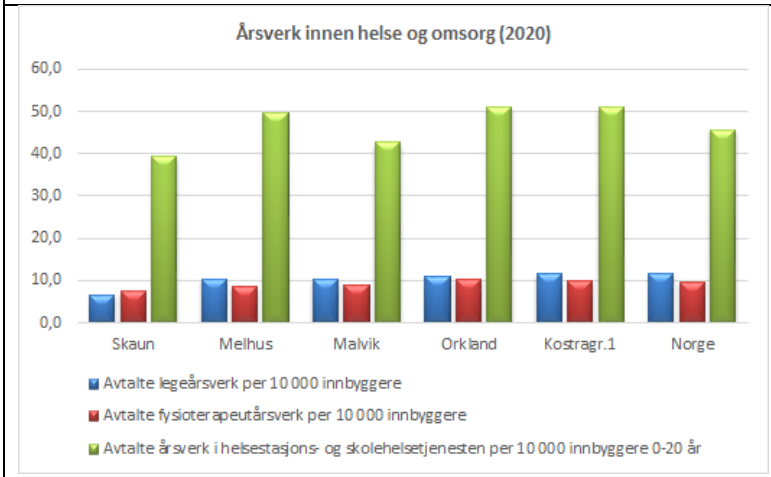

Kilde: SSB-Kostra.

Som grafen viser har vi færre årsverk innenfor de tre utvalgte områdene enn sammenlignings-kommunene.

4.2 Mål og føringer

Tjenesteområdet Helse og mestring skal fremme god helse gjennom hele livsløpet med fokus på mestring og deltakelse.

Alle enhetene har som felles målsetting å legge til rette for i størst mulig grad egenmestring for alle innbyggere som trenger bistand. Målsettingen er å finne metoder hvor offentlig omsorg begrenses til å dekke de behov for hjelp med lavest mulig inngripen eller ressursbruk. Det er viktig at tjenestene ikke overtar oppgaver som personene kan mestre selv. Når man ikke mestrer er det også viktig å ha søkelys på om det lar seg gjøre å habilitere/rehabilitere til økt mestringsnivå. Det er også sentralt å jobbe forebyggende for god livskvalitet for innbyggerne og for å unngå for stor belastning på framtidige tjenester.

Fokusområder

- Riktig tjeneste på riktig nivå til riktig tid
- Egenmestring/Hverdagsmestring
- Forebygging
- Forhindre utenforskap
- Trygge tjenestemottakere og deres pårørende

4.3 Hvor er vi i dag?

Tildeling er fra høsten -21 direkte underlagt kommunalsjef og har 3 årsverk inklusive boligtildeling. Det er utfordringer med å gjøre gode kartlegginger og skrive vedtak med presise tiltak. Dette kan gjøre det utfordrende med å oppnå egenmestring og avdekke hjelpebehov.

Rossvollheimen består pr. i dag av korttidsavdeling, dagtilbud til eldre, skjermet avdeling og to ordinære langtidsavdelinger. Til sammen er det 45 rom (34 langtid og 11 korttid). Rossvollheimen har også en selvstendig boenhet, Rossvolltunet, som Hjemmetjenesten følger opp. Dersom Hjemmetjenesten flytter ut av bygget vil ytterligere 6 rom bli frigjort. Det er behov for modernisering av kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenesten har under koronapandemien hatt midlertidige lokaler på Rossvollheimen. I tillegg er det drift på Vennatunet. Hjemmetjenesten jobber med å legge til rette for at personer med hjelpebehov kan bo hjemme så lenge som mulig. Noen har varig behov for bistand, andre midlertidig. Hjemmetjenesten spiller en viktig rolle innen hverdagsmestring for den enkelte tjenestemottaker, enten det dreier seg om hjemmesykepleie eller praktisk hjelp i hjemmet.

Hjemmetjenesten har utfordringer med å rekruttere sykepleierkompetanse.

Barn, familie og helse har et variert tjenestetilbud; ergo- og fysioterapitjenester, psykisk helse og rus med eget aktivitetstilbud, helsestasjon og interkommunalt barnevern. Fra høsten 2021 ble PPT tatt ut av enheten og overført til Oppvekst. Enheten har ventelister på ergo- og fysiotjenester.

Tjenester for personer med funksjonsnedsettelser (TFF): Fra høsten 2021 er dette en egen tjeneste som driver heldøgns omsorgstjenester til personer med ulike diagnoser. TFF består av to bofellesskap; Solbakken og Meieribakken. I tillegg kommer bofellesskapet Gullhaugtun, som p.t. ikke er i drift. Videre drives det avlastning til barn med omfattende behov og tjenester til personer som bor i nærheten av bofellesskapene. Framover vil det jobbes med å bygge identitet og drive fagutvikling ved den nye enheten for å møte nye behov, ikke minst for den yngre befolkningsgruppen.

NAV Skaun består av en kommunal og en statlig del. Enheten har ulike prosjekter som følges opp med suksess. Sommeren 2021 var NAV Skaun en av de beste i landet på å finne sommerjobber til ungdom. Enheten jobber med å styrke innsatsen overfor ungdom. Det er gjort endringer i organiseringen som har hatt god effekt, noe som gir et godt utgangspunkt for arbeidet videre framover. Skaun har ligget litt høyere enn nabokommuner når det gjelder frafall fra videregående skole og det er viktig å få disse ungdommene i utdanning og arbeid.

For å oppnå god integrering med utdanning og arbeid som mål, er det avgjørende med godt samarbeid mellom NAV, Flyktningetjenesten og Voksenopplæringen.

4.4 Utfordringer og muligheter

- Forebygging av utenforskap med karrieremuligheter og økonomisk trygghet for alle innbyggere.
- Digitalisering: Helseplattformen blir en ny felles pasientjournal for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Det vil bli etablert en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Helseplattformen skal etter planen settes i produksjon i Skaun i løpet av høsten 2023. Opplæring vil bli en utfordring med dagens ressurser.
- Etter gjenåpning av samfunnet (Covid-19) må smittesituasjonen håndteres i den daglige drifta.
- Rekrutteringsutfordringer. Det er stor mangel på sykepleiere og vernepleiere på kort og lang sikt. Det må tenkes nytt for å ivareta den faglige forsvarligheten.
- Bygg. Det er behov for å få hjemmetjenesten inn i egnede lokaler og få Rossvollheimen oppgradert med bad til alle, et velfungerende storkjøkken og vaskeri. Videre må det tas et standpunkt til om Barn, familie og helse kan gis bedre forutsetninger med et eget samlokalisert familiesenter.
- Samarbeid på tvers av enhetene som skaper en “Vi”-følelse.
- Samskaping med lokalsamfunnet. Aktivisering av frivillighetsarbeid vil være nødvendig for å avhjelpe tjenestene og unngå at hjelpetrengende kun får bistand av betalte hjelpere.
- Økende antall eldre innbyggere fører til økt krav til helse- og omsorgstjenestene. Med en befolkning som lever lenger, vil antallet som har behov for bistand øke. Dersom aldersspesifikk forekomst ikke forandrer seg, vil økningen i forventet levealder i Norge medføre at antallet personer med ulike aldersbetingede plager/sykdommer mer enn dobles

fra 2015 til 2050. For å imøtekomme denne utfordringen er det behov for å skape et mer aldersvennlig samfunn.

4.5 Problemstillinger til refleksjon

1. Hva vil det si å være en aldersvennlig kommune?
2. Hvordan skal vi jobbe for å hindre utenforskap?
3. Bygningsmessige utfordringer innen Helse og mestring: Hvordan kan vi møte framtidas utfordringer på dette området?
4. Hvordan kan frivilligheten engasjeres til å bidra for å dekke noe av ressursbehovet?

5 Utfordringer og muligheter for Samfunn og kultur

5.1 Innledning med nøkkeltall og indikatorer

Samfunn og kultur består av enhetene:

- Plan og Miljø
- Eiendomsdrift
- Kultur, fritid og frivillighet

Disse har en sentral rolle i samfunnsutviklinga med ansvar for naturmiljø, arealbruk, infrastruktur, bygg og eiendomsforvaltning og kulturtilbud.

Kommunens arealer skal brukes på en bærekraftig måte med utvikling av bolig-, nærings, og friområder i tråd med innbyggernes ønsker og samtidig ivaretar hensyn til kulturminner, miljø, klima og naturmangfold. Klimatilpasning og klimautslipp er elementer som inngår i mange av fagområdene. De utvikler trygge og attraktive oppvekstområder som gir rom for aktive innbyggere.

Tjenesteområde samfunn og kultur har en tett dialog med innbyggere og samarbeider med lag og foreninger i kommunen.

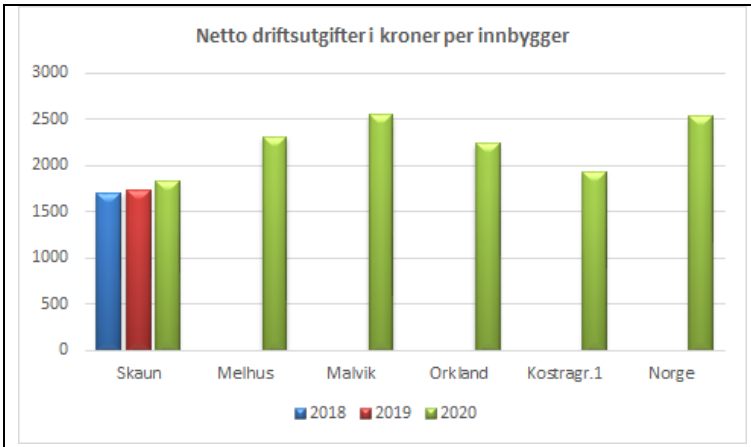

Kilde: SSB-Kostra.

Tabellen viser hvor mange kroner vi bruker til kulturformål per innbygger.

Kostra, kultur (2020- tall).						
	Skaun	**Melhus**	**Malvik**	**Orkland**	**Kostragr.1**	**Norge**
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	2,9	4,0	4,3	3,6	3,0	4.0
Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,7	1,6	2,0	1,6	0,9	1,4
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	265	178	198	232	290	295
Andel barn 6-15 år i kommunens kulturskole	17,8	23,2	12,7	14,0	17,9	13,6

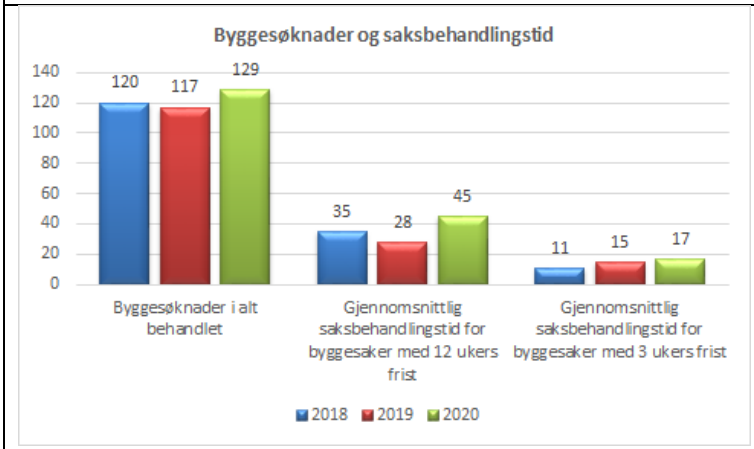

Kilde: SSB-Kostra.

Antall byggesaker har vært relativt stabil de tre siste årene. Saksbehandlingstida har imidlertid økt, spesielt på byggesaker med 12-ukers frist. Tabellen under viser samme indikatorer sammenlignet med andre kommuner. En årsak til forskjellen mellom kommunene kan være tilgang på ressurser og kapasitet.

	Byggesøknader i alt behandlet			Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist.			Gjennomsnittlig saksbehandlingstid med 3 ukers frist.		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Skaun	120	117	129	35	28	45	11	15	17
Melhus	324	292	153	35	21	35	19	18	19
Malvik	129	211	198	30	47	36	18	14	10
Orkland			507			37			19

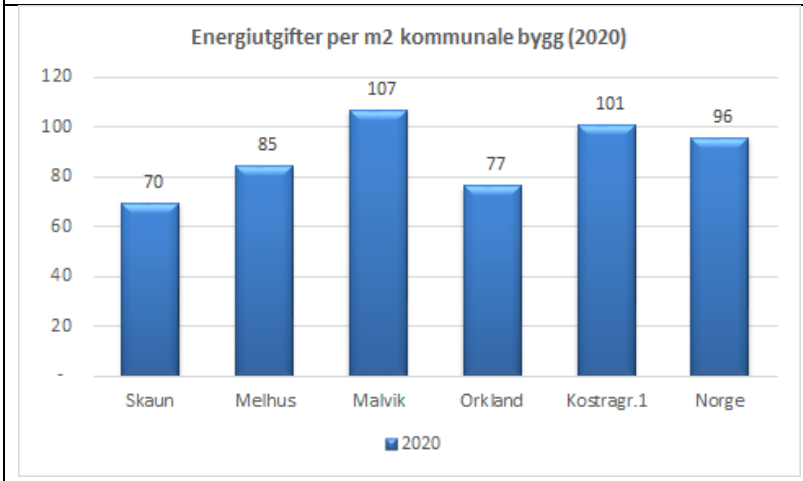

Kilde: SSB-Kostra.

Energiforbruket per m2 bygg ligger under tilsvarende i sammenligningskommunene. En årsak kan være at vi de senere årene har investert i nye bygg, både innenfor skole, barnehage og helse.

Utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av utvalgte kommunale formålsbygg						**kostratall**
		Skaun	**Malvik**	**Melhus**	**Orkland**	**Landet u/Oslo**
Nøkkeltall	år	2020	2020	2020	2020	2020
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter.	%	10,8	12,3	10,9	10,4	8,9
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom pr. innb.	Kr.	616	320	539	375	291
Areal på formålsbygg pr. innbygger (m2)	M2	5,71	5,03	5,69	6,71	5,24
Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter	Kr.	51	244	56	41	104
Utgifter til driftsaktiviteter pr. kvadratmeter	Kr.	583	634	568	511	551
Herav utgifter til renhold (kr.)	Kr.	236	180	162	222	164
Herav energikostnader pr. kvadratmeter	Kr.	69	107	85	76	96
FVU kostnader eks investering		939	1165	871	850	915

Tabellen viser vedlikeholdskostnader. I denne sammenligningen ser vi at Skaun kommune ligger under anbefalt nivå.

For å opprettholde en god tilstand og et godt miljø og inneklima i byggene er to tall sentrale:

- Kr 170,- per m2 brutto areal per år til vedlikehold
- Kr. 1 000,- per m2 til FDV totalt (ekskl. investering)

5.2 Mål og føringer

I kommuneplanen er det vedtatt tre overordnede samfunnsmål. Disse målene er konkretisert i delmål.

1. Skaun kommune har som samfunnsmål at Skaun kommune skal være blant de beste bokommunene i Midt-Norge ved utgangen av planperioden.

   Delmål:

- Alle innbyggerne skal oppleve trygghet, trivsel og tilhørighet og aktivt kunne delta i samfunnsutviklingen, også i et regionalt perspektiv.
- Gjennom en kontrollert vekst legge til rette for et innbyggertall på rundt 9 600 ved utgangen av planperioden
- Tettstedutviklingen skal vektlegge høy arealutnytting, god stedsdannelse, estetikk, grøntområder og blanding av boliger, handel og servicenæringer.
- Børsa styrkes som kommunesenter
- Boligbyggingen skal preges av varierte boligtyper, grøntområder, livsløpsstandard, universell utforming og tilrettelegging for sosial boligbygging og godt kollektivtilbud
- Skal drive aktivt forebyggende arbeid og ha en høy beredskap for å løse og unngå alvorlige krisesituasjoner

2. Skaun kommune skal øke bo- og etableringslysten gjennom økt fokus på næring, miljø og kultur

   Delmål

- Legge til rette for at flere skal kunne skape attraktive arbeidsplasser i kommunen
- Miljø- og klimasatsingen skal først og fremst preges av et bærekraftig areal og utbyggingsmønster
- Tilrettelegge for etablering av lett industri og servicearbeidsplasser
- Kulturlivet og frivillig sektor er viktige faktorene for å skape en god bokommune

3. Skaun kommune skal utvikle lokalsamfunn som legger til rette for aktiv deltagelse, positive helsevalg og en sunn livsstil

   Delmål

- Legge til rette for økt fysisk aktivitet i nærmiljøet
- Legge vekt på helsefremmende levevaner og gjøre det enkelt å ta sunne valg
- Fremme egenmestring og sosial deltagelse
- Aktivt hindre frafall fra skole og arbeid, med vektlegging av helsefremmende og
- forebyggende arbeid

5.3 Hvor er vi i dag?

I dette avsnittet vil vi beskrive hvordan målene i kommuneplanen er fulgt opp.

Arealplaner

I kommuneplanens arealdel er det satt av boligareal som tilsvarer 14.000 boenheter, hvorav 6700 er bygd ut. Videre er det detaljregulert, dvs byggeklart, områder i tettstedene Børsa, Buvika, Venn og Viggja uten at det er startet utbygging på disse feltene.

Vedtatte planer som vil komme til utbygging i løpet av 1 til 2 år:
Eliløkken Bruk, Eliløkken Sjøside, Sanna Østre, Ølsholmlykkja

Planer under behandling som er utbyggingsklare om ca 2-6 år:
Saltnessand, Elvebakken, Jyssand/Ofstad, Malenarommet, del av Fossan og Snefugl.

Område	Antatt antall boenheter utbyggingsklare
Børsa	190
Buvika	120
Venn	22
Viggja	32

Tabell: I sum representerer dette byggeklare arealer en arealreserve som dekker kommunens behov i mange år framover.

Infrastruktur

Manglende/utilstrekkelig infrastruktur som f.eks vann og avløp, gang- og sykkelveg kan være til hinder for at boligområder blir bygd ut. Kommunen henter i dag vann fra Malmsjøen til de fleste innbyggere og næringseiendommer. Vi har snart utnyttet kapasiteten fullt ut samtidig som vi mangler en reservevannkilde med egnet kvalitet. Det pågår samtaler med Metrovann som er åpne for et samarbeid slik at Skaun kommune kan kjøpe seg inn og få vann fra Benna i tillegg til Malmsjøen. Dette vil gi en vesentlig mer robust løsning. Dette er et stort prosjekt som vil legge beslag på mye av kapasiteten internt på prosjekt- og utviklingsressurser.

Viktige prosjekter under arbeid:

- Vannforsyning Jåren
- VA-ledninger Eggkleiva Børsa,
- VA Trøvegen/Finnmyrvegen,
- Ringledning Buvika,
- Vassåsen høydebasseng,
- Viggja renseanlegg,
- VA Børsa- Eliløkken, pumpestasjon mv. i Børsa sentrum
- Det pågår kartlegging og opprydding av spredt avløp

Det er viktig med tilstrekkelig ressurser til gjennomføring av nødvendige prosjekter for å sikre ønsket utvikling av infrastruktur. Høsten 2021 vil det bli gjort en bemanningskartlegging for enhetene Plan og miljø, og Eiendomsdrift.

Klimasårbarhet er en utfordring som krever større oppmerksomhet enn tidligere. Det må forventes strengere krav og nye lovpålagte oppgaver på området. Kommunen er etter plan- og bygningsloven allerede ansvarlig for at naturfare blir vurdert og tatt tilstrekkelig hensyn til i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Klimatilpasning er en utfordring som må ivaretas i mange av kommunens tjenester. Arbeid med bla. grunnundersøkelser har tatt mye tid og ressurser de siste årene.

Kultur, fritid og frivillighet
Enheten har vært, og er fortsatt involvert i flere utviklingsprosjekter, f.eks. i forbindelse med:

- Aktivitetspark Buvika
- Friområdet Ølsholmskjæret
- Det statlig sikrede friområdet Grønneset
- Prosjekter som hundepark og frisbeegolfbane i Børsa forventes ferdigstilt i løpet av 2021.
- Skaun kulturskole driver med et pedagogisk utviklingsarbeid for å tilpasse seg nasjonal rammeplan, og utvikler stadig nye måter å organisere undervisningen på, samt nye disipliner for å legge til rette for et godt tilbud.
- Biblioteket går snart inn i sitt tredje og siste år med prosjekt for utvikling av skolebibliotekordningen i Skaun.
- Ungdomsklubben, som ble flyttet fra lokaler i rådhuset til nye lokaler i Bautaen/Skaun ungdomsskole er inne i en sterk vekst når det gjelder antall ungdommer som oppsøker tilbudet.

Vedlikehold, oppgradering og tilsyn av kommunale eiendommer.
I samsvar med samfunnsplanen og arealplanen skal kommunens eiendomsmasse hovedsakelig lokaliseres til tettstedene Viggja, Venn og spesielt til Buvika og Børsa, - med Børsa som kommunesenter. Ved utvikling av eiendomsmassen skal en legge vekt på tilrettelegging for senere kapasitetsøkning som følge av planlagt befolkningsvekst.

I oktober 2020 ble det bevilget 3 700 000 kr ekstra til vedlikehold av bygg og anlegg i Skaun, finansiert av Regjeringens tiltakspakke som et forsøk på å holde lokalt næringsliv levende gjennom pandemien. 40 % ble gjennomført i 2020 og pr. august 2021 er ca. 90 % gjennomført.

Ombyggingsprosjekt Skaun rådhus:
Prosjekter som nytt brannalarmanlegg, utbedring av vannskader, og prosjektering og anbudsbeskrivelse av ombygging er gjennomført. Det er etablert nye kontorplasser grunnet Covid-19, nyansettelser og endringer i organisasjonen ferdigstilles løpende. Prosjekter som er i planleggingsfasen er nye arbeidsstasjoner (kontorlandskap), stillerom og utbedringer i lokaler til NAV Skaun.

5.4 Utfordringer og muligheter

- Skaun kommune har en god infrastruktur på skole og barnehage, idrett og kulturbygg for en forventet befolkningsvekst.
- En befolkningsnedgang har ført til overkapasitet på areal innen skole og barnehage.

- Flere ferdigstilte reguleringsplaner og planlagte områder vil føre til mange nye boligbygg. Dette kan bidra til at befolkningstallet vil øke igjen.
- Det arbeides med sikker vannforsyning/reservevann som sammen med øvrig utvikling av infrastruktur i kommunen vil bidra til å øke potensialet for videre utbygging og økning i folketall.
- Dersom infrastrukturen forsterkes og ny utbygging kobles tett til denne, kan det bidra til at kostnader for den enkelte boenhet blir rimeligere og utnytting av anlegg blir høyere. Dette gjelder for alle områder i kommunen hvor infrastrukturen forsterkes.
- Kapasitetsutfordringer. Det jobbes med å kartlegge riktig bemanning med spørsmål om hvilken kompetanse vi trenger, og hva vi må leie inn.
- Vi mottar mange dispensasjonssøknader som krever mye ressurser, i tillegg til ulovlighetsoppfølging. Løsning på utfordringene vil være å få på plass en tydelig og godt forankret kommuneplan som gir grunnlag for færre dispensasjoner og avklaring om infrastrukturen.
- God dialog med utbyggere/grunneiere/interessenter er viktig for å avdekke hvor det er realistisk å få videre utvikling. En vei å gå kan være å søke dialog med interessenter knyttet til vedtatte utbyggingsområder for å få svar på hvorfor ønsket utbygging ikke skjer. Det er viktig at kommunen forstår hvordan krav og bestemmelser påvirker utbyggerens beslutninger.
- Stort vedlikeholdsetterslep på enkelte kommunale bygg og anlegg. Sikre vedlikehold i tråd med eiendomsstrategien.
- Satse videre på utviklingen av idretts- og friluftslivsområder, og styrke kulturtilbudet for barn og unge, slik at flere får mulighet til å delta.
- En felles utfordring for enhetene Plan og miljø, Eiendomsdrift og Kultur, fritid og frivillighet å støtte opp om frivilligheten, med kompetanse og ressurser de til enhver tid har behov for.

5.5 Problemstillinger til refleksjon

1. Hvordan skape en felles forståelse for at utbyggingstakten må være tilpasset tilgjengelige ressurser?
2. Hvordan kan vi kombinere det å være en god bokommune med å være en kommune som legger mer til rette for næringsvirksomhet?
3. Hvilken type næring ønsker Skaun å tiltrekke seg fremover?
4. I henhold til samfunnsplanen skal Skaun satse på å være en god bokommune, med fokus blant annet på kultur. Hva skal dette bety i praksis for kommunens barn og unge, og hva kan vi gjøre for å styrke tilbudet for dem?
5. Hvilke av FNs bærekraftsmål bør vi velge og hvordan gjør vi disse relevante for Skaun-samfunnet?